

- سن مشمولیت

متولدین ذکور ایرانی در طی ماهی که در آن به هجده سال تمام می رسند مشمول قانون وظیفه عمومی می باشند به طور مثال متولدین ۱۴/۰۵/۱۳۸۳ در تاریخ ۰۱/۰۵/۱۴۰۱ مشمول قانون وظیفه عمومی می شوند.

- مدت زمان مجاز سنوات قانونی معافیت تحصیلی

مدت زمان سنوات قانونی معافیت تحصیلی برای مقاطع مختلف به شرح زیر می باشد: - مقطع فوق دیپلم ۲,۵ سال - لیسانس پیوسته ۵ سال - لیسانس نا پیوسته ۳ سال - فوق لیسانس نا پیوسته ۳ سال - دکتری پیوسته (دیپلم به دکتری) ۸ سال - دکتری تخصصی نا پیوسته ۶ سال نکته : با توجه به احتمال تغییر قوانین تاریخ دقیق پایان معافیت تحصیلی شما پس از محاسبه در برگه های معافیت تحصیلی درج و قوانین مربوطه با آن تاریخ محاسبه می گردند

- دانشجویانی که قبل از سن مشمولیت وارد دانشگاه می شوند

دانشجویانی که قبل از سال مشمولیت وارد دانشگاه می شوند تا رسیدن به سن مشمولیت نیاز به دریافت معافیت تحصیلی ندارند و از زمانی که وارد سن مشمولیت می شوند می بایست نسبت به دریافت معافیت تحصیلی دانشجویان اقدام نمایند و سنوات این قبیل از دانشجویان از مهرماه سال مشمولیت محاسبه می گردد. به طور نمونه متولد ۱۵/۰۸/۱۳۸۳ در تاریخ ۰۱/۰۸/۱۴۰۱ وارد سن مشمولیت می گردند در صورتی که از مهر یا بهمن سال ۱۴۰۰ وارد دانشگاه گردیده اند از زمانی که وارد سن مشمولیت می شوند نسبت به ثبت درخواست معافیت تحصیلی دانشجویی اقدام می نمایند و سنوات تحصیلی آنان از مهرماه سال ۱۴۰۱ محاسبه می گردد

- مدت معافیت تحصیلی یک دانشجو چند نیمسال است و در صورت نیاز به نیمسال بیشتر چه اقدامی باید صورت گیرد؟

یک دانشجوی پسر تا ده نیمسال برای تحصیل در مقطع کارشناسی از معافیت تحصیلی برخوردار است. چنانچه به هر دلیلی تحصیل دانشجو بیش از ده نیمسال شود، با دریافت حکم از کمیسیون موارد خاص و در صورت موافقت نظام وظیفه حداکثر به مدت دو نیمسال دیگر می توانند با گرفتن «سنوات ارفاقی» به تحصیل خود ادامه دهد.

- به چه دانشجویانی معافیت تحصیلی تعلق نمی گیرد؟

به دانشجویانی که از تاریخ فراغت از تحصیل، انصرافی، اخراجی و ترک تحصیل آنان بیش از یکسال سپری شده باشد، یا مشمولانی که قبلاً در همان مقطع تحصیلی فارغ التحصیل شده باشند معافیت تحصیلی تعلق نمی گیرد. لازم به ذکر است در هر مقطع تحصیلی تنها یکبار امکان استفاده از معافیت تحصیلی وجود دارد.

- چنانچه به هر دلیلی سنوات تحصیلی یک دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد بیش از شش نیمسال گردد، چه اقدامی باید نمود؟

ادامه تحصیل دانشجوی پسر مشمول خدمت نظام وظیفه در نیمسال هفتم و بعد از آن، منوط به موافقت کمیسیون بررسی موارد خاص و نیز موافقت سازمان نظام وظیفه عمومی در خصوص سنوات ارفاقی است. فرایند اقدام: دانشجو پس از اخذ مجوز ادامه تحصیل از کمیسیون موارد خاص، حداکثر ده روز فرصت دارد تا جهت دریافت نامه و مراجعه به دفتر پلیس به اضافه ۱۰ به کارشناس نظام وظیفه مراجعه حضوری داشته باشد. پس از دریافت نامه نظام وظیفه مبنی بر موافقت با «سنوات ارفاقی» و تحویل آن به کارشناس مربوط، سیستم آموزشی دانشجو جاری می‌گردد.

- دانشجویان فارغ‌التحصیل، انصرافی، اخراجی و ترک تحصیل مقطع کارشناسی ارشد تا چه مدت فرصت جهت معرفی به نظام وظیفه دارند؟

دانشجویان یادشده در صورتی که در سنوات مجاز تحصیل خود باشند حداکثر به مدت یک سال فرصت معرفی به نظام وظیفه را دارند.

• آیا تحصیل همزمان با انجام خدمت وظیفه عمومی مجاز است؟

خیر، در هیچ یک از مقررات قانون وظیفه عمومی مجوزی جهت ادامه تحصیل همزمان با انجام خدمت دوره ضرورت صادر نشده است؛ لذا ادامه تحصیل کارکنان وظیفه همزمان با انجام خدمت ضرورت تحت هر عنوانی (پیام نور، مجازی و ...) ممنوع می‌باشد.

• سنوات ارفاقی چیست؟

در صورتی که دانشجو به هر علت نتواند در سنوات مجاز تحصیل خود را به پایان برساند، در صورت موافقت کمیسیون موارد خاص دانشگاه با ادامه تحصیل، می‌تواند تا یکسال از سنوات ارفاقی استفاده کند و از فرجه یک ساله پس از فراغت نیز برخوردار خواهد بود و امکان ادامه تحصیل در مقطع بالاتر را خواهد داشت.

• فرجه بعد از اتمام تحصیل در هر یک از مقاطع تحصیلی چگونه است؟

مشمولان وظیفه عمومی که ضمن برخورداری از معافیت تحصیلی فارغ‌التحصیل می‌شود بایستی طی یک سال از تاریخ فراغت از تحصیل جهت تحصیل در مقطع بالاتر یا رسیدگی به وضعیت مشمولیت، خود را به سازمان وظیفه عمومی معرفی کنند.

• برای اخذ معافیت کفالت و موارد خاص چگونه باید اقدام کرد؟

دانشجویانی که مشمول معافیت‌های کفالت و موارد خاص می‌شوند می‌توانند با اخذ معرفی نامه از اداره پذیرش همراه با دیگر مدارک به دفاتر پلیس +۱۰ مراجعه کنند.

• فرجه زمانی برای دانشجویان اخراجی و انصرافی برای معرفی به نظام وظیفه چند ماه است؟ ۱۲ ماه (یکسال)

• آیا تحصیل همزمان در دو رشته و یا دو دانشگاه امکان پذیر است؟

تحصیل همزمان دانشجویان در دو رشته و یا دو دانشگاه برخلاف مقررات بوده و سبب لغو معافیت تحصیلی خواهد شد. دانشجویان دو رشته‌ای که از طریق دفتر استعداد درخشان معرفی می‌شوند از این قانون مستثنی هستند.

• مصادیق و موضوعات مجوز خروج از کشور چیست؟

- شرکت در کنفرانس‌ها و مجامع علمی
- شرکت در دوره‌های آموزشی و کارآموزی
- شرکت در مسابقات و جشنواره‌های دانشجویی
- گردشگری
- اخذ ویزای تحصیلی
- شرکت در امتحانات پذیرش دانشجوی

• مجوز خروج از کشور تا چه زمانی صادر می‌شود؟

صدور مجوز خروج از کشور برای دانشجویان کلیه مقاطع تحصیلی تا تاریخ فارغ التحصیلی امکان پذیر است و پس از آن هیچ گونه مجوز خروج از طرف دانشگاه صادر نمی‌شود.

• پس از فراغت از تحصیل در صورت تمایل به ادامه تحصیل چگونه می‌توان برای خروج از کشور اقدام کرد؟

پس از فراغت از تحصیل در صورت داشتن پذیرش از دانشگاه‌های خارجی در صورت انجام کارهای فارغ التحصیلی و دریافت نامه نظام وظیفه می‌توان از طریق مراجعه به سامانه وزارت علوم و اخذ مجوز خروج برای تحصیل در خارج از کشور اقدام کرد.

• در صورت داشتن مرخصی تحصیلی آیا مجوز خروج از کشور صادر می‌شود؟

چنانچه دانشگاه براساس مقررات آموزشی با تقاضای مرخصی تحصیلی دانشجوی موافقت نماید معرفی دانشجویان به سازمان وظیفه عمومی ناجا برای خروج از کشور در محدوده مرخصی بلامانع است.

• تاریخ اتمام معافیت تحصیلی دانشجویان مشمول چیست؟

در کلیه مقاطع تحصیلی تاریخ اتمام معافیت تحصیلی، در صورت عدم تمدید سنوات، معادل تاریخ فراغت از تحصیل دانشجویان است. فرجه یکساله پس از فراغت از تحصیل براساس تاریخ‌های ذکر شده بالا محاسبه می‌شود.

• حداکثر مدت زمان خروج از کشور در سه مقطع تحصیلی چقدر است؟

- در مقطع کارشناسی: حداکثر یک ماه
- در مقطع دکتری: یک سال جهت انجام امور پایان نامه و رساله

۱. به شرطی می‌توانند از سنوات ارفاقی بهره‌مند شوند که امکان فراغت از تحصیل طی مدت سنوات ارفاقی را داشته باشند، لذا در صورت دارا بودن شرایط ذیل به صورت مرحله‌ای یا یکساله می‌توانند از سنوات ارفاقی بهره‌مند شوند.

- پیش شرط امکان استفاده از مدت سنوات ارفاقی، تعداد واحدهای درسی گذرانده حداقل ۸۵ واحد می‌باشد.
- چنانچه تعداد واحد های گذرانده شده بالای ۱۰۰ واحد باشد، مجوز سنوات ارفاقی به صورت یک ساله صادر می‌گردد.
- چنانچه تعداد واحد های گذرانده شده بین ۸۵ الی ۱۰۰ واحد باشد، مجوز سنوات ارفاقی بصورت ترم به ترم و با لحاظ پیشرفت تحصیلی مناسب (گذراندن حداقل ۱۵ واحد در هر ترم) صادر می‌گردد. این دسته از دانشجویان باید فرم تعهد نامه رسمی سنوات ارفاقی را ارائه نمایند.

۲. چنانچه دانشجوی مشمول بتواند حداکثر تا پایان سنوات ارفاقی فارغ التحصیل شود، از یکسال فرجه مهلت معرفی به نظام وظیفه برخوردار خواهد بود و در صورت پذیرش در مقاطع بالاتر میتواند از معافیت تحصیلی استفاده نماید.

۳. چنانچه دانشجو نتواند تا پایان یکسال سنوات ارفاقی فارغ التحصیل شود، تنها در صورت داشتن پیشرفت تحصیلی قابل قبول در سنوات ارفاقی و با پیش شرط امکان فارغ التحصیل شدن طی مهلت قانونی معرفی به نظام وظیفه، مجوز سنوات بدون غیبت را خواهد داشت.

۴. طبق آیین نامه اجرایی معافیت تحصیلی، فارغ التحصیل شدن در مهلت یکسال معرفی، مجوزی برای صدور معافیت تحصیلی در مقطع بالاتر نخواهد بود. بنابراین چنانچه حتی دانشجو در مهلت معرفی، فارغ التحصیل شود، به هیچ وجه تا پایان خدمت دوره ضرورت یا اخذ معافیت دائم، حق ادامه تحصیل در مقطع بالاتر را نخواهد داشت.

۵. در صورتی که دانشجو در مهلت معرفی هم نتواند فارغ التحصیل شود وارد غیبت خواهد شد و باید نسبت به تعیین تکلیف وضعیت نظام وظیفه خود اقدام نماید.

۶. حداکثر سنوات مجاز در مقطع کارشناسی ۵ سال می‌باشد.

۷. حداکثر زمان ثبت درخواست سنوات ارفاقی در دفاتر پلیس +۱۰، ۳ ماه پس از اتمام سنوات مجاز اولیه می‌باشد.